

Filíocht Paddy Mheime Ó Súilleabháin

Baile Wittenoom

Bhí baile Wittenoom suite in iargúlacht iarthuaisceart na hAstráile. Baile álainn a bhí ann. Bhí 20,000 duine ag cónaí is ag obair ann nuair a bhí an mianach aispeiste ansin faoi lán tseoil siar sna caogaidí is tús sheascaidí an chéid seo caite. Ach, bhí tionchar tromchúiseach ag an mianach úd ar na daoine ansin. Bhí os cionn míle acu básaithe cheana féin i ndeireadh na seascaidí de bharr ailse, agus neart eile ag fulaingt leis an ngalar ag an am. Cé mhéid duine atá básaithe ó shin?

Tá an baile sin tréigthe anois, le fógraí móra thimpeall ag ordú: 'fan amach.' Níl an baile ar aon léarscail níos mó. Chónaigh mé sa mbaile sin tráth, agus seo dán a chum mé faoi.

Wittenoom

B'é parthas an áit gan amhras
Sa bhfásach úd ó thuaidh,
Leana toibreacha a bhí gan triomú
Is le daoine a bhí gan fuath.

Nár oibrigh siad go dícheallach
Thrí fhuaraíocht tais is teas
Ach faraor chnig an ailse cuid
Gan leigheas ná aon dul as.

Bhí dusta marfach ag séideadh
Tríd an mbaile thall is abhus
Gan fhios ag daoine an dainséar
Ná an toradh fós, cá bhfhios.

Tháinig laige tríd an mbreioiteacht
Leis an ailse ag cothú loit
Ag cur na scamhóga ó fheidhm
Is ag fágáil gach othar tocht.

Bhí an comhlacht úd gan choinsias
Ag séanadh leis an mbréag,
Gach cáineadh is impí cráifeach
Uathu siúd cráite nó a d'éag.

Tá íomhánna díobh siúd a bhíodh
Go fóill ag fanacht thart,
Le freagraí a bhí dóibh dlite
Ach a bhí go mall ag teacht.

Bhí gach muirín lán le dóchas
Tógáil clanna sona beacht,
Ach an bhrionglóid a bhí á cothú
Tá sí faraor, go síoraí thart.

Halla Charna

Oícheanta Domhnaigh Geimhridh
Iad feistithe sna héadaí ab' fhearr,
Aniar is anoir a tháinig siad
Bíodh sé báisteach nó bíodh sé breá.

Ba rothair na príomh mhodh iompair
Ach ba chuma ag fir is mná
Mar bhí an halla mar theach solais
Leis an lóchrann os cionn an hall.

Mar halla damhsa bhí sé simplí
Na seomraí púdair níorbh iad ab' fhearr,
Le na cailíní ar bhord na scearaighe
Is na buachaillí taobh thall.

Bhí faire grinn ón doras amanna
Le Paddy Barrett amuigh sa lár,
Leis na barróga coinnithe smachtaithe
Mar gur mheas gurb shin ab' fhearr.

Bhí an coinníoll le gnátha Carghais
Chun scith a thabhairt dona cláir
Gan mar phléisiúr ach dian mhachnamh
Arís go hoíche Domhnach Cásc.

Bhí an saol sin lán le simplíocht
Cibé a d'fheil, nárbh shin mar gheall
Go raibh an halla siúd gan áiseanna
Dóibh siúd i láthair mar *Albert Hall*.

Bhí an chúirtéireacht sách teoranta
Ach bhí sin feiliúnach don am
Le buachaillí ag déanamh an achainí
Is na cailíní ag meas an fáth.

Tá na fothracha ansiúd i gcónaí
Ar an gcnocán os cionn barr láin,
Is tá a bhformhór siúd a d'fhreastal
Ag glacadh cairde faoi chúram clann.

AN GÚM
www.gaeilge.ie/angum

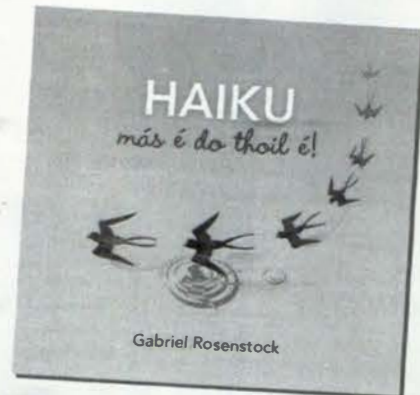
Haiku, más é do thoil é!
Gabriel Rosenstock
Brian Fitzgerald a mhaisigh

Haiku? Cad é sin?

Gheobhaidh tú freagra na ceiste sin, chomh maith le mórán ceisteanna eile faoin haiku, sa saothar spraiúil seo le Gabriel Rosenstock. Ar an aos óg atá sé dírithe ach bainfidh idir óg agus aosta sult as an léargas a thugtar ann ar dhomhan iontach an haiku.

ISBN 978-1-85791-822-9 €7.50 96lch Bog

An Siopa Leabhar (01) 478 3814
www.litriocht.com www.siopagaeilge.ie www.siopa.ie

lá fánaíochta
lá le haghaidh haiku -
báisteach earraigh

Forbairt Pobal Teanga Cultúr

Ag obair ar son phobal na Gaeltachta agus na Gaeilge

Na Forbacha
Co. na Gaillimhe / Co. Galway
Teil:/Tel: (091) 503100
Facs:/Fax: (091) 503101

e: eolas@udaras.ie w: www.udaras.ie

Údarás na Gaeltachta